ACADEMIA LUGDUNO BATAVA LIBERTATIS PRAESIDIUM 15 75
Ltk. 1432

Letterk. hs. No 1432

19 bl.

10 Brieven aan A. C. Kruseman
1 van Fredrika Bremer
3 " E. J. Hasebroek
6 " J. P. "

J P Hasebroek
Sept 1842

Dagherant

NED.
LETTERK.

Welledele Heer en Vriend!

Ingevolge onze afspraak heb ik het werkje van Frederika Bremer nog eens doorgezien. Mij dunkt, dat het der vertaling allezins waard is. Ik heb dus mijne zuster toegestaan haar verlangen, en dezen op te volgen. Ik heb wel is waar bezwaar tegen sommige uitdrukkingen: maar die meen ik in een klein bundeltje aanteekeningen achter den tekst te wederleggen. De titel zou dan kunnen zijn: "Geloofsbekentenis uit den Frederika Bremer, uitgegeven door de Schrijfster van Eelsaak en met eenige aanteekeningen voorzien door J. P. Hasebroek. Bevalt u dit plan, meld mij dan eens uwe denkbeelden over de wijze van uitgave, enz. enz.

In afwachting daarvan blijf ik

UEd. Geh. Dienaar en Vriend
J. P. Hasebroek.

P. S. UEd. heeft immers geen zwak op de Deutsche original-ausgabe van Shaksp.? anders is zij tot Uw dienst.

Welled. Heer A. C. Kruseman,
Boekhandelaar
te
Haarlem.

ALKMAAR 11/10

HAARLEM 11/10

Wel Edele Heer!

By het ontvangen van de regelen van Mejufvrouw uwe beminde heeft een der uitdrukkingen van Haaren brief die – dat het UEd twee derde in het debiet zou kunnen schelen of ik al dan niet de voorrede schreef voor het boekske van Frederika Bremer, mij in het hart gegrepen. Ik ben dus besloten mij aan mijn woord te houden en zende uwen nevensgaand voorwoord te dien einde.

Zeer spijt ons uwe voortdurende ongesteldheid die wij vreezen dat nog steeds aanhoudt, en waarvoor wij de beste wenschen voeden. UEd kracht en gezondheid toewenschende noem ik mij na ons beider groete ook aan Mejufvr. Goteling UEd dienstwillige dienaresse

E. J. Hasebroek.

Copij van blad 1 hebben wij niet ontvangen ook is de Copij van het vervolg voorl. vrydag geheel afgezonden aan UEd adres.

E. J. Hasebroek
Oct. 1841?

Dagverant

De WelEdele Heer A. C. Kruseman

te

Haarlem.

WelEdele Heer en Vriend! In antwoord op uwe geëerden schrijven, melde ik u namens mijn zuster, dat zij door eene algemeen hier heerschende ongesteldheid (de koorts) verhinderd wordt, zich zoo onmiddelijk en gering aan 't werk te zetten, als UEd. zou verlangen; maar dat echter met dit verlangen zeer wel zamenvalt, en [illegible] hoven aan [illegible] te hebben, kan begeerte om de zaak [illegible] ter hand te nemen en geeft u de gewigtige zij heeft dan de beste [illegible] en [illegible] (alleen maar niet stellige) beloften. In elk geval, daar de uitgave nu toch dringt, zal UEd. zich [illegible] papieren kunnen voorzien.

Met drukker en formaat hebben wij tollen vrede. Het is eenigzins moeijelijk de conditiën vooraf te bepalen, daar [illegible] nog wel niet, hoe veel mijne aanteekeningen zullen uitloopen. Het zou veel schelen, of het bestijd nog aan een blad drie [illegible] ballast er weeg. Is dit het geval niet, zal een en ander met f 50.- niet beter verdeelde geheel zijn. Niet waar?

Ik vleide een weinig bij 't openen van 't onze vader, daar deze goedheid mij verschuilde, en te meer, omdat er sedert ons gesprek iets is opgekomen, dat mij nog wel niet dwingt de zaak voor altoos af te stellen, maar toch weinig mij tijd in [illegible] [illegible]. Gij kent het wel, wat! Ik verzoek u dus [illegible] geen verdere moeite te nemen. Intusschen zal ik Ewalds verhandeling bij deze gelegenheid toch afzonderlijk drukken.

Hierrede aan uw verlangen voldaan hebbende blijf ik met achting en vriendschap

Uw Gehoorzame Dienaar en Vriend

J. P. Hasebroek.

A.J. Hasebroek
Oct 1842

Dagberaad

De WelEdele Heer A. C. Kruseman

te

Haarlem.

WelEdele Heer & Vriend! In antwoord op uwe geëerden schrijven
ik u namens mijn zuster, dat zij door eene algemeen hier heer-
schende ongesteldheid (de koorts) verhinderd wordt, zich zoo
onmiddelijk en ijverig aan 't werk te zetten, als UEd. zou verlan-
gen: maar dat echter met dit verlangen zeer wel zamenvalt
hare begeerte om de zaak hoe eer hoe liever aan kant te hebben.
Zij heeft den de beste voornemens en geeft u de gunstigste
(alleen maar niet stellige) beloften. In elk geval, daar de
uitgave nu toch doorgaat, zal UEd. zich kunnen [illegible] van
papier ons kunnen voorzien.

Met drukker en formaat hebben wij vollen vrede. Het is
eenigszins moeijelijk de conditiën vooraf te bepalen, daar
ik nog niet weet, hoe veel mijne aanteekeningen zullen uit-
loopen. Het zou veel schelen, of het boekje nog een blad drie
vier ballast meekreeg. Is dat het geval niet, zal een en ander
met f 50.- niet boven verdienste gehonoreerd zijn, niet waar?

Ik bleef een [illegible] bij 't openen van 't onze Vader, daar deze
Goedheid mij [illegible], en te meer, omdat er sedert ons gesprek
iets is opgekomen, dat mij nog wel niet dwingt de zaak voor
altoos af te stellen, maar toch [illegible] mij, tijd in beslag
neemt. Gij hoort later wel, wat! Ik verzoek u dus [illegible] nog
geen verdere moeite te nemen. Intusschen zal ik Ewalds ver-
handeling bij deze gelegenheid toch afschrijven denken.

Hiermede aan uw verlangen voldaan hebbende blijf ik met achting
en vriendschap

Uw Gehoorzame Dienaar & Vriend

J.P. Hasebroek.

J. P. Hasebroek
13 Oct 1842

Dagverhaal.

WelEdele Heer A.C. Kruseman,
Boekhandelaar
te
Haarlem.

Waarde Heer en Vriend!

Ik haast mij den uwen te beantwoorden. Mijne zuster neemt wel aan u tegen 't eind der volgende week het geheel der kopy te leveren. Wat hier bijgaat brengt die tot aan de helft. In dat geval evenwel, zal mijn voornemen om het boekje met eenige aanteekeningen te begeleiden moeten vervallen, daar ik in de volgende week een dubbele dienst van avondmaal en dankzegging te vervullen heb. De bezwaren, die ik tegen het boekje had, zullen dan in de voorrede of inleiding van mijn zuster kunnen worden ingevlochten. Hebt ge daar vrede mede, dan kan UEd. onverwijld voortgaan. De letter bevalt mij goed.

U van harte beterschap wenschende blijf ik met den haast van een Domine op zaturdag morgen, met achting en vriendschap

12 Oct 42.

T.T.

J. P. Hasebroek.

WelEdel Heer M. Westerman,

Boekhandelaar

te

Amsterdam.

J P Hasebroek

22 Oct 1842.

8.

Waarde Vriend!

Zoo schrijf ik met opzet aan het hoofd dezes, omdat het min of meer een vriendschapsproef zijn zal, wat hij van u eischt. Ik zou my in u moeten bedrogen hebben, als hij die te vergeefs vroeg.

Ziehier wat het geval is. Gy herinnert u wat wy bespraken over de *Morgenwaken*. Myn zuster heeft het nu omtrent vertaald. Ik zie de vertaling na. Maar hoe naderende en daardoor dieper en dieper in het ding komende begin ik my meer en meer te overtuigen, dat de godsdienstige opinie van de Schryfster al te veel van de myne verschilt, om het boekje gaarne onder den geävoueerden naam van myne Zuster te zien uitkomen. Ik doe daarmede aan de voortreffelykheid van 't geheel niets ~~te kort~~ af: zeker blyft het een uitmuntende Schets, de beroemde Schryfster waardig: maar ik wil maar liever haar tolk hier te lande niet zydelings of regtstreeks schynen. Gy zoudt dus my en myne zuster grootelyks genoegen doen indien gy ontvingt het voorgeslagen plan aldus te veranderen, dat gy het *anoniem*, *zonder voorrede* zoudt uitgeven, waartegen myne zuster gaarne van 't bedongen honorarium afstaat, en u van ganscher harte de kopy ten geschenke aanbiedt. Dit verlangen is *allerstelligst*. Ook de proeven evenwel wil ik gaarne nazien: kortom al doen wat ik kan, om u aan onze afspraak gehouden te zijn, uitgenomen het leenen van onzen naam.

Hierop verzoek ik ten spoedigste bericht. Het spyt my dat ik tegen myn genoegen aan nu omtrent u zulk een teleurbrenger word. Maar gy hebt te veel eerbied voor godsdienstige overtuiging, om zelfs een kleine zwakheid in deze niet te willen vergeven. Alleen zegt gy in staat om een waarlyken dienst te doen, die in plaats van ons betrekking af te breken, die veeleer naauwer maakt.

In afwachting van Uw antwoord blyf ik met achting en vriendschap

Uw verpligte Dienaar

J.P. Hasebroek.

Vreeland 26 Oct. 42.

WelEdele Heer R. C. [illegible],
Boekhandelaar
te
Amsterdam.

J. P. Hasebroek
22 Oct 1842.

8.

Waarde Vriend!

Zoo schrijf ik met opzet aan het hoofd dezes, omdat het mij, of meer een vriendschapsproef zijn zal, wat hij van u eischt. Ik zou mij in u moeten bedrogen hebben, als hij die te vergeefs vroeg.

Ziehier wat het geval is. Gij herinnert u wat wij bespraken over de Morgenwaken. Mijn zuster heeft het nu omtrent vertaald. Ik zie de vertaling na. Maar hoe naderende, en daardoor dieper en dieper in het ding komende begin ik mij meer en meer te overtuigen, dat de godsdienstige opinie van de Schrijfster al te veel van de mijne verschilt, om het boekje gaarne onder den geävoueerden naam van mijn zuster te zien uitkomen. Ik doe daarmede aan de verdiensten van 't geheel niets af: zeker blijft het een uitmuntende Schets, de beroemde Schrijfster waardig: maar ik wil maar liever haar tolk hier te lande niet zijdelings of regtstreeks schijnen. Gij zoudt dan mij en mijne zuster grootelijks genoegen doen, indien gij ons vergundet het voorgeslagen plan aldus te veranderen dat gij het anoniem, zonder voorrede zoudt uitgeven, waartegen mijn zuster gaarne van 't bedongen honorarium afstand, en u van ganscher harte de kopij ten geschenke aanbiedt. Dit verlangen is allerspoedigst. Ook de proeven enz wil ik gaarne nazien: kortom al doen wat ik kan, om aan onze afspraak gehouw te zijn uitgenomen het leenen van onzen naam.

Hierop verzoek ik ten spoedigste bericht. Het spijt mij dat ik tegen mijn genomen aan nu omtrent u zulk een woordbreker word. Maar gij hebt te veel eerbied voor godsdienstige overtuiging om zelfs een kleine zwakheid in deze niet te willen vergeven. Alleen zegt gij in staat ons een wezenlijken dienst te doen, die eenen plaats van onze betrekking af te breken, die zeker naauwer maakt. In afwachting van uw antwoord blijf ik met achting en vriendschap

Uw verplichte Dienaar

J. P. Hasebroek.

Vaals(?) 26 Oct. 42.

J. P. Hasebroek
26 Oct 1842

Dagheraad.

WelEd. Heer A. C. Kruseman
Boekhandelaar
te
Haarlem.

(franco)

J. P. Hasebroek
28 Oct 1842

Dagheraad

Mejufvrouw A. M. [illegible] franco
te
Haarlem.

Mejufvrouw!

De reden, waaraan ik UEd. geëerde letteren te danken heb, is te ongunstig, dan dat ik my zou mogen verheugen in de onderscheiding om met an Schryven van uwe hand te worden vereerd. Ik kan evenwel niet nalaten UEd. myne dankbaarheid daarvoor te betuigen. Ik verzoek UEd. by den Heer Kruseman de tolk myner hartelykste deelneming in zyne ongesteldheid te zyn en hem de wenschen over te brengen, die ik voor zyn spoedig en volkomen herstel doe.

Ik heb de eer hierby te voegen het laatste gedeelte der kopy, waarmede ons werk voor 't oogenblik verrigt is. Proeven en revisien kunnen onmiddellyk aan myn adres verzonden worden. Ik wensch dat de waardige zieke zoo weinig mogelyk te onzer oorzake worde lastig gevallen.

Met de bede om ZEd. onze betuiging van achting en vriendschap over te brengen, noem ik my met verschuldigde gevoelens

Mejufvrouw!

Helo 28 Okt. 1842.

UEd. gehoorz. Dienaar

J. P. Hasebroek.

Wel Edele Heer!

Het ijs tusschen ons gebroken zijnde, tast ik, met de Lakenvlagsche Dominees drukte, nogmaals de pen op, om U een verzoek te doen in ons beider belang. De Heer Spin klaagt over het lang wegblijven der proeven en zij doen even zoo: nu is de zaak deze. Aanstaande maandag over acht dagen gaat mijn broeder ter gelegenheid van zijn huwelijk naar Breda, UEd. mogelijk bekend, voor eenigen tijd op reis, en kom ik op Keile terug blijft [illegible] ik mijzelve volkomen onbevoegd tot het corrigeren van eenige proef, veelmin van zulke moeilijke proeven als die zijn waarvan te spreken is. Ik verzoek UEd. dus zoo goed te willen zijn, van te zorgen dat in de volgende week termen en [illegible] afgeloopen zijn van de nog overige opgaaf, helpen ook, waar ik meen, de alle gezigten moeten zijn komen met UEd. eigen plan van uitgave op 15 Nov.

Ik zal UEd. niet behoeven te verzekeren hoe aangenaam mij de verzekering was van aanvankelijke herstelling die UEd. laatst berichtte; moge die steeds voortgaan en spoedig volkomen worden is onze wensch, ook ten opzigte van uwe lieve verpleegster. Ontvang met haar de hartelijke groeten en geloof mij steeds

Uw dienstwillige dienaar

E. J. Hasebroek

Leiden 9 Nov.

Wij zouden, des noods, de proeven onmiddelijk van hier aan den Heer Spin kunnen zenden?

E J Hasebroek
Nov 1842

Dagheraad

Den WelEdelen Heer
de Heer J. C. [illegible]
te
Haarlem

WelEdele Heer!

Zoo spoedig het mij door huisselyke drukten werd toegelaten, neem ik de pen op om U.Ed. te danken voor de mij toegezonden Ex. van den Dagheraad, en bovenal voor de deze keurig ingebonden bezij. Het eene gewone eigende ik mij toe, en voegde het bij de twee deelen van UEdelsts aangenaamste [illegible] der [illegible], welke ik u verzekeren kan, dat door niemand in handen genomen worden, zonder dat men uw eigen smaak en de bekwaamheid uwer binders allen lof toezwaait. Gaarne zou ik bij gelegenheid de naam der laatstgenoemden vernemen.

Gy stelt my voor om aan Frederika Bremer een werkje te zenden; ik kan niet zeggen daar eenig zwak op te hebben. Hare Europesche vermaardheid en hare onbekendheid met Holland en de Hollandsche taal, zouden haar wij waarschijnlijk beletten onze letterkundigen waarde te schatten. By Stang was dat iets anders, by hem bestond de natuurlijke aanleiding van 't naast bevis, beide aan Holland en

aan de gastmoeder van Jonathan. Niettegenstaande
dit alles verschoonde Zyne Duitsche Majesteit zich,
van eenig teeken van ontvangst te geven, het
geen weinig aanmoedigt dezelfde, met groote
moeite verbeelde hulde, alleen te gaan koopen.
Intusschen, zoo UEd om eenige reden lust had
tot dit tweede envoi, spreekt het ~~van~~ zelve
dat het derde ingebonden boekje ter uwer dispo-
sitie ligt. Zoo ge mij niet al te begeerig wilde
vinden, zou ik er gaarne nog twee ingenaaide
voor mij hebben. Mijne familie is groot en
mijne betrekkingen zijn vele.

Mij zelve met u feliciteerende over de kleine
zaak, die Uw gedeeltelijk, ten einde brengen,
neem ik mij nog vriendelijke groete van
Mejufvrouw uwe beminde WelEdele Heer,

UEd dw. Dienaresse

E. J. Hasebroek

Leiden 7 Dec.

E. J. Hasebroek
7 Dec 1842
Dagverhaal

De Weledele Heer A. C. Kruseman
te
Haarlem

Spoed

HAARLEM 7/12

16.

Wel Edele Heer!

Herhaalde koortsen, die mij nog niet verlaten hebben, verhinderden mij UEd vroeger dank te zeggen voor de ruime voldoening mijner wenschen, en tevens, op mijn beurt, UEds begeerte te vervullen. Immers was die — of ik moet u wel begrepen hebben — dat ik een versje vragen zou bij een envoi aan de Zweedsche Schrijfster? Zoo ja, gaat het hiernevens in de wereldtaal geschreven, opdat geen tolk tusschen ons behoeft te staan. Zoo neen, zendt gij mij bij gelegenheid het billet wel eens terug.

UEd gedankt hebbende voor de mededeeling van het adres der HH van den Heuvel noeme ik ~~mij~~ mij na groete aan Mejufvrouw Gotzling wier kennis ik gelukkig ben gemaakt te hebben

UEd Dienstw. Dienaar

E. J. Hasebroek.

Mag ik u verzoeken ingelegde aan zijn adres te bezorgen?

Mijn broeder verzocht mij u te zeggen dat hij door zijne ongesteldheid verhinderd wordt u eigenhandig voor uwe letteren te bedanken; maar dat hij die, voor zoover zij eenig aut-

word behoeven, bij eene volgende gelegenheid hoopt te beantwoorden.

J. J. Hasebroek
Dec 1842

Dagheraut.

WelEdele Heer A. C. Kruseman

te

Haarlem.

18.

Monsieur !

Ce n'est que d'hièr, Monsieur, que votre lettre du 23 Dec. 18[illegible] et le present* dont vous avez bien voulu l'accompagner est entre mes mains. Cela m'attriste, car je suppose que ce long délai a dû vous étonner, en me faisant paraître ingrate; et il m'aurait été bien doux de vous témoigner plutôt ma reconnaissance! Mais le sort et les libraires en ont décidé autrement. Enfin je suis en état de me justifier à vos yeux et je me hâte de le faire. Recevez Monsieur l'expression de mes sentimens. Vous m'avez fait un sensible plaisir, et par la joie de voir l'enfant le plus près de mon coeur accueilli avec bienveillance par un peuple éclairé et sérieux, et par la reconnaissance que m'inspire votre bonté, votre intention de me rendre heureuse par la connaissance de ce fait. Veuillez Monsieur faire parvenir la lettre que je prend la liberté d'inclure, à l'aimable et digne personne qui a traduit mon ouvrage, — autant que j'en puis juger par mon peu de connaissance de votre langue — avec une fidélité toute admirable.

Encore une fois, je vous remercie de tout mon coeur !

Votre très humble servante

Fredrika Bremer.

Stockholm ce 13 Oktober 1843.

* dont la beauté typographique est délicieuse!

NED
LETTERK.

19

Frederika Bremer
13 Octob. 1843.
Daguerreot

à

Monsieur M.
Monsieur A. C. Kruseman,

Franco à

Haarlem
en Hollande

fr.co. Str.

STOCKHOLM
17
18 10 43